

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobce: **V. B.**, narozený X
státní příslušnost X
t. č. neznámého pobytu
zastoupen Mgr. Pavlem Štanglem, advokátem
se sídlem Vinohradská 22, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ředitelství služby cizinecké policie,**
se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 12. 2020, č. j. CPR-36237-3/ČJ-2020-930310-V243, ve věci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce napadl žalobou v záhlaví specifikované rozhodnutí, kterým žalovaný částečně změnil a částečně potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, pracoviště Ústí nad Orlicí (dále jen „správní orgán prvního stupně“),

ze dne 20. 9. 2020, č. j. KRPE-55434-25/ČJ-2020-170022-SV, kterým správní orgán prvního stupně rozhodl podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4. a § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), o uložení správního vyhoštění žalobci a současně o určení doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce 2 let. Napadeným rozhodnutím žalovaný částečně změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v rozsahu stanovení počátku doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území České republiky. Ve zbylém rozsahu výroku žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí, konkrétně porušení § 2 odst. 1, odst. 4, § 3, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) a dále porušení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Žalobce tvrdil, že správní orgány nezjistily dostatečně skutečný stav věci bez důvodných pochybností a nezjistily všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce, kterému byla v řízení z moci úřední ukládána povinnost (§ 50 odst. 3 správního řádu).
3. Žalovaný učinil nesprávný skutkový závěr, že žalobce se dopustil nelegální práce a nelegálního pobytu. Výkon nelegální práce je správním deliktem na úseku zákona o zaměstnanosti a žalovaný si v duchu § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu nebyl oprávněn učinit vlastní úsudek o tom, zda byl spáchán správní delikt na úseku zákona o zaměstnanosti. Přitom správní řízení o tomto správním deliktu nebylo s žalobcem dosud ani zahájeno. Závěr o výkonu nelegální práce tedy nemohl být důvodem pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění.
4. Nesprávný je i skutkový závěr o nelegálnosti pobytu žalobce na území České republiky. Žalobce pobýval na území na základě víza typu „D“ vydaného Polskou republikou č. X s platností od 30. 8. 2019 do 27. 8. 2020 s délkou pobytu 364 dnů. Na toto vízum byl žalobce oprávněn pobývat na území České republiky po dobu 90 dnů, přičemž ve správním řízení nebylo prokázáno, že by tuto dobu překročil.
5. Nebylo prokázáno, že by žalobce vykonával závislou práci – nebyla prokázána trvalost výkonu práce a dlouhodobá přítomnost žalobce na domnělém pracovišti. Bylo pouze prokázáno, že žalobce se na stavbě nacházel teprve velmi krátkou dobu, aby vyzkoušel, zda bude schopen pracovní činnost vykonávat a zda tedy bude moci pro daného zaměstnavatele na dané pozici po získání zaměstnanecké karty pracovat. Za tuto práci na zkoušku nedostal, ani neměl slíbenou odměnu. Činnost žalobce tedy nebyla vykonávána za úplatu a chyběl zde charakter soustavnosti – nebyly tedy splněny nejméně tyto znaky nelegální práce.
6. Žalobce dále brojil i proti uložené době vyhoštění. Bez ohledu na shora uvedené je vyhoštění na dobu 2 let nepřiměřené. Žalobce se měl dopustit svého prvního protiprávního jednání, nezákonné jednání mělo trvat velice krátkou dobu, nedostal žádnou odměnu. Napadené rozhodnutí vybočuje z ustálené praxe správních orgánů, které v podobných případech ukládají správní vyhoštění na dobu 6 měsíců. Rozhodnutí o správním vyhoštění představuje nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života, což žalovaný nevzal v úvahu.
7. Žalobce závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.

III. Shrnutí vyjádření žalovaného

8. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že protiprávní jednání žalobce bylo nalézacím správním orgánem řádně zjištěno a je podloženo spisovým materiálem. Plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde se vypořádal s veškerou argumentací žalobce.
9. Žalovaný navrhl, aby žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadená rozhodnutí v rozsahu žalobních námitek v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Ve věci rozhodl za splnění podmínek § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť obě strany s takovým postupem souhlasily.
11. Žaloba není důvodná.
12. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4. zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.
13. Podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1. zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání.
14. Z předloženého správního spisu plyne, že dne 27. 7. 2020 v 10:00 hodin provedla hlídka Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Pardubického kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, pracoviště Ústí nad Orlicí, pobytovou kontrolu v obci X u č. p. X na výstavbě koryta toku firmou OHL ŽS, a. s., přičemž zde zastihla žalobce při pracovní aktivitě. Žalobce se prokázal cestovním pasem X, předložil pracovní smlouvu se zaměstnavatelem Building – Electric Stav s.r.o. ze dne 1. 5. 2020, žádost o zaměstnaneckou kartu a doklad o zdravotním pojištění. Předložený cestovní pas byl opatřen dlouhodobým vízem typu „D“ vydaným Polskou republikou dne 30. 8. 2019 s platností do 27. 8. 2020. Z přechodového razítka v cestovním pase bylo zjištěno, že žalobce vstoupil na území smluvních států dne 18. 12. 2019. Na místě přítomný stavbyvedoucí spol. OHL ŽS, a. s., L. K., uvedl, že žalobce působí na místě za subdodavatele, přičemž zde vykonává pomocné zednické práce. Žalobce nepředložil platné povolení k zaměstnání, zaměstnaneckou kartu ani modrou kartu. Žalobce tedy neprokázal, že má oprávnění pro výkon pracovní činnosti na území ČR. Žalobce byl zajištěn. Z pracovní smlouvy zaměstnavatele Building – Electric Stav, s.r.o. s žalobcem jako zaměstnancem, uzavřené dne 1. 5. 2020, vyplývá, že žalobce měl pro zaměstnavatele pracovat jako dělník v oblasti výstavby budov; jako den nástupu do práce byl určen den následující po vydání potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty. Výše mzdy nebyla ve smlouvě sjednána. Součástí správního spisu je dále částečně vyplněná žádost žalobce o zaměstnaneckou kartu, která však není opatřena otiskem podacího razítka.

15. Žalobce v průběhu výsledku účastníka správního řízení, který byl proveden za přítomnosti tlumočníka z jazyka Xb, uvedl, že v České republice pobýval legálně na vízum od roku 2007 do roku 2015. Nyní do České republiky přicestoval 18. 12. 2019. Známy mu začátkem roku domluvil práci na stavbě v obci X, kde pracoval od 3. 7. 2020 až do dne, kdy byla uskutečněna pobytová kontrola. Polské vízum si zařídil doma na X, v Polsku ale práce nebyla, proto přijel do České republiky. Pro zaměstnavatele Building – Electric Stav, s. r. o., vykonával pracovní činnost spočívající v betonářské práci, a to od 3. 7. 2020, každý den, kromě deštivých dnů, v době od 7 do 18 hodin. Zaměstnavatelem byl proškolen ohledně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, obdržel od něj pracovní rukavice, brýle, vestu a pracovní pomůcky. Měl přislíbenou mzdu, na konkrétní výši se ale nedohodli, zatím dostal zálohu 3 000 Kč. V úmyslu měl pracovat co nejdéle, aby si vydělal peníze. Žádné kroky k legalizaci pobytového oprávnění za účelem zaměstnání v ČR neučinil. Žalobcova manželka a děti žijí na X, jsou v denním kontaktu. V ČR ani jiném státu EU nemá žádné blízké osoby, rodinné vazby ani zázemí.
16. Správní orgán prvního stupně vydal dne 20. 9. 2018 rozhodnutí, kterým žalobci uložil správní vyhoštění a stanovil dobu, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 2 roků s tím, že počátek této doby stanovil od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. K odvolání žalobce pak žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změnil co do určení počátku doby, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie tak, že tato doba počne běžet od okamžiku, kdy uplyne stanovená doba k vycestování; ve zbylém rozsahu žalovaný rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.
17. Krajský soud v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. přezkoumával napadené rozhodnutí, vycházející ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a rozhodnutí žalovaného je přitom v rámci soudního přezkumu třeba posuzovat jako jeden celek (viz např. rozsudek NSS ze dne 30. 8. 2017, č. j. 6 As 22/2017 – 37; ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 – 27; ze dne 8. 6. 2017, č. j. 9 As 101/2016 – 62).
18. Krajský soud nemůže přisvědčit námitce žalobce směřující k nesprávnosti skutkového závěru o tom, že se žalobce dopustil nelegální práce. Z obsahu správního spisu vyplývá, že tento skutkový závěr je správný. Ze všech okolností a skutečností uváděných samotným žalobcem v průběhu jeho výpovědi ve správním řízení, jako i z podkladů jím předaných správnímu orgánu, lze předně učinit závěr, že žalobce vykonával pro spol. Building – Electric Stav s.r.o. závislou práci se soustavným charakterem. Žalovaný v odůvodnění na str. 6 napadeného rozhodnutí podrobně zdůvodňuje, jak k tomuto závěru došel, a zabývá se podrobně naplněním znaků závislé práce, které v daném případě shledal za naplněné. Nutno pak ovšem také posoudit, zda žalobce v posuzované věci vykonával závislou práci za podmínek § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona o pobytu cizinců. I tímto posouzením se žalovaný podrobně zabýval (srov. odůvodnění na str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Žalobcem tvrzeným titulem, na základě něhož zamýšlel pobývat na území České republiky a vykonávat zde práci, měla být zaměstnanecká karta (§ 42g zákona o pobytu cizinců). Žalobce v řízení před soudem tvrdil, že se na stavbě nacházel pouze po krátkou dobu, že šlo o jakousi „práci na zkoušku“, aby vyzkoušel, zda bude schopen činnost vykonávat a zda tedy bude po

získání zaměstnanecké karty na daném místě dále pracovat. Tvrdil, že za tuto „práci na zkoušku“ neměl slíbenou a ani nedostal žádnou odměnu. Krajský soud konstatuje, že ohledně těchto tvrzení žalobce v řízení před soudem neunesl důkazní břemeno, které jej jistě tížilo, tím spíše, že v řízení před správním orgánem prvního stupně uváděl skutečnosti odlišné. Žalobce totiž ve správním řízení uvedl, že na stavbě pracoval od 3. 7. 2020 do 27. 7. 2020, od pondělí do neděle, mimo deštivých dnů, vždy od 7. do 18. hodiny. Obdržel i zálohu na mzdu ve výši 3 000 Kč. Žalobce předložil pracovní smlouvu se spol. Building – Electric Stav s.r.o., kde je jako den nástupu do práce sjednán den následující po vydání potvrzení o splnění podmínek pro vydání zaměstnanecké karty. Žalobce dále předložil částečně vyplněný tiskopis žádosti o zaměstnaneckou kartu. Tiskopis však není opatřen podacím razítkem, žalobce proto žádost nepodal. Pracovní smlouva byla uzavřena již dne 1. 5. 2020 a žalobce ani téměř 3 měsíce poté (27. 7. 2020) nepodal žádost o zaměstnaneckou kartu, přitom podle vlastního vyjádření u svého zaměstnavatele již téměř měsíc pracoval, byl proškolen v oblasti BOZP, obdržel pracovní pomůcky, přijímal pracovní pokyny a obdržel také zálohu mzdy. Tyto skutečnosti svědčí o tom, že soustavně vykonával pro zaměstnavatele práci, zřejmě bez úmyslu tento stav legalizovat. Pokud se pak v řízení prokázal vyplněným tiskopisem žádosti o zaměstnaneckou kartu, aniž však tuto žádost skutečně podal, jeví se to jako účelová snaha vzbudit ve správním orgánu dojem, že usiloval o legalizaci zaměstnání.

19. Pokud jde o právní kvalifikaci právě uvedených skutečností, pak podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu skutečně platí, že správní orgán si nemůže učinit úsudek o tom, zda byl spáchán trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt a kdo za něj odpovídá. V posuzované věci je však tato argumentace nepřipadná. Žalovaný napadeným rozhodnutím nevyjádřil žádný závěr o tom, že by se žalobce dopustil správního deliktu na úseku zákona o zaměstnanosti; spáchání takového správního deliktu nepředstavuje ani zákonnou podmínku uložení správního vyhoštění. Ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona o pobytu cizinců představuje samostatnou skutkovou podstatu, použitelnou nezávisle na institutech zákona o zaměstnanosti. Naplnění znaků této skutkové podstaty pak nevyvolává odpovědnost cizince za správní delikt, nýbrž vede v zásadě obligatorně k rozhodnutí policie o správním vyhoštění. Jakkoli tedy výkon nelegální práce může být správním deliktem na úseku zákona o zaměstnanosti, pro posuzovanou věc je to zcela bez významu, stejně jako to, zda o tomto případném správním deliktu bylo či nebylo s žalobcem zahájeno správní řízení.
20. Žalobce v této souvislosti namítal, že správní orgány upřednostnily skutečnosti a důkazy svědčící v neprospěch žalobce a nedostály tak své zákonné povinnosti stejně pečlivě hodnotit skutečnosti a důkazy svědčící v jeho prospěch. Krajskému soudu není zřejmé, které skutečnosti a důkazy má žalobce na mysli, když ve správním řízení vypovídal zcela jednoznačně v souladu se skutkovými zjištěními správních orgánů a předložil pouze podklady, které již byly vyjmenovány shora. Žalobci lze přisvědčit v tom, že správní orgán v řízení, v němž má být účastníku z moci úřední uložena povinnost, je povinen pečlivě zjišťovat a hodnotit skutečnosti a důkazy svědčící ve prospěch účastníka, stejně jako skutečnosti a důkazy svědčící v jeho neprospěch. To však neznamená, že by snad mělo být po správních orgánech požadováno, aby z vlastní iniciativy vytvářely skutkové hypotézy zcela popírající skutečnosti,

uváděných účastníkem, a pro tyto hypotézy se pak snažily nalézt důkazy. Přirozeně platí, že účastník řízení, které vyvolal porušením své právní povinnosti, není povinen – a nemůže být tedy ani nucen – prokazovat svoji nevinu. Avšak za situace, kdy na základě jeho výpovědi a podkladů shromážděných ve správním spise správní orgány přijmou určitou skutkovou verzi, svědčící v účastníkův neprospěch, je na účastníkovi, aby se přiměřeně aktivně hájil a poskytl či alespoň navrhl důkazy svědčící ve svůj prospěch. To však žalobce v dané věci neučinil, pouze zpochybnil skutečnosti vyplývající z jeho předchozí výpovědi.

21. Žalobce dále zpochybňoval skutkový závěr o tom, že na území České republiky pobýval nelegálně. Tvrdil, že pobýval na území na základě víza typu „D“ vydaného Polskou republikou, na jehož základě byl oprávněn pobývat na území České republiky po dobu 90 dnů a nebylo prokázáno, že by tuto dobu překročil. Krajský soud konstatuje, že žalobce ve správním řízení jednoznačně uvedl, že do České republiky přicestoval 18. 12. 2019 a pobýval zde nepřetržitě až do kontroly policie dne 27. 7. 2020. Toto tvrzení koresponduje i s údaji v cestovním pasu žalobce, kde je 18. 12. 2019 otištěno přechodové razítko hraničního přechodu Vyšné Nemecké, Slovenská republika, kde žalobce vstoupil na území schengenského prostoru. Současně výslovně uvedl, že polské vízum si zařídil doma na X, do Polska na toto vízum nikdy nevstoupil ani zde nepracoval, s polským zaměstnavatelem nemá ani uzavřenou pracovní smlouvu. Žalobce pak v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a shodně s tím i v podané žalobě argumentoval pouze tím, že na základě polského víza byl oprávněn pobývat na území České republiky 90 dnů; současně však neuvedl žádné tvrzení, které by zpochybňovalo jako předchozí výpověď a z ní plynoucí skutkový závěr správních orgánů, že na území České republiky pobýval již od 18. 12. 2019. Námitka tedy není důvodná.
22. Žalobce konečně vznesl námitku i proti uložené době vyhoštění, kterou označil za nepřiměřenou. Krajský soud po zvážení všech okolností případu uloženou dobu vyhoštění za nepřiměřenou nepovažuje. Žalobce se dopustil porušení právních předpisů, které – navzdory žalobcovu tvrzení – nelze označit jako marginální. Naopak v souběhu naplnil dvě skutkové podstaty institutu správního vyhoštění, které mu bývalo bylo možné uložit až na dobu 5 let. Pokud mu pak bylo uloženo na dobu 2 let, tedy mírně pod polovinou zákonného rozpětí, nelze to podle názoru krajského soudu považovat za nepřiměřené.
23. Ani námitky ve vztahu k přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života neshledal krajský soud důvodnými. Žalobce v této souvislosti pojal do žaloby mnoho obecných proklamací a odkazů na judikaturu, aniž by však uvedl konkrétní tvrzení, v čem by měl v jeho případě zásah do soukromého a rodinného života spočívat, a aniž by tak ozřejmil, jakou mají obecné výklady k otázce přiměřenosti vztah k posuzované věci.

VI. Závěr a náklady řízení

24. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal, že námitky uplatněné žalobcem jsou nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s.

25. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Pardubice 15. ledna 2021

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce